

**«Нохчийн литература» дешаран низамехула мах хадоран
г1ирсийн паспорт.**

Рог1 №	Мах хадоран г1ирсан ц1е	Чийрик	Х1оттийнарг
4 класс			
9.	Хьалхарчу чийрикан лерина талламан болх «Къонах хьанах олу?»	I	Дешаран книжка 4 класс: учебник Солтханов Э.Х., Солтханов И.Э. Къамел кхиорна лерина белхан тетрадь. Грозный: Грозненский рабочий, 2018.
10.	Шолг1ачу чийрикан лерина талламан болх	II	Дешаран книжка 4 класс: учебник Солтханов Э.Х., Солтханов И.Э. Къамел кхиорна лерина белхан тетрадь. Грозный: Грозненский рабочий, 2018.
11.	Кхоалг1ачу чийрикан лерина талламан болх	III	Дешаран книжка 4 класс: учебник Солтханов Э.Х., Солтханов И.Э. Къамел кхиорна лерина белхан тетрадь. Грозный: Грозненский рабочий, 2018.
12.	Добалг1ачу чийрикан лерина талламан болх «Бохам»	IV	Дешаран книжка 4 класс: учебник Солтханов Э.Х., Солтханов И.Э. Къамел кхиорна лерина белхан тетрадь. Грозный: Грозненский рабочий, 2018.

«Нохчийн мотт» дешаран низамехула мах хадоран г1ирсийн фонд. 4 класс.

1. Хьалхарчу чийрикан жам1даран талламан болх. 4 класс.

ДӀаеша текст

Кьонах хьанах олу?

Мацах, ша вехачу юьртахь а, боллучу махкахь а дика ц1е йоккхуш цхьа кьонах хилла. Цуьнан « кьонах» аьлла ц1е д1а х1унда яхана талла дагадеьна цхьана сонтачу стагана:

- Хьох х1ундда алахь а, наха « кьонах» олу. Хьо сол а т1ех кьонах велахь, соьца ницкъ а, майралла а кьовса еза ахь.

- Ой, ахь х1ун дубйцу, ницкъ хьан сайчул а сов хилар гуш ду, ткьа майралла ас хьуна д1ало. Вало чу, чай мер ду вайшимма, - аьлла, и сонта стаг чу а вигна, хьаша а вина, лелийна оцу кьонахчо. Шолаг1чу дийнахь сонтаниг ца воьдуш, цуьнан таьлсаш чу кхунна аьлла бийна хиллачу уьстаг1ан г1ог1 а диллина цо. Юха а ца кхеташ, сонтачо хаьттира:

- Ванах ницкъ а бац хьобгахь, сол майра а вац хьо, ткьа хьох наха дика кьонах х1унда олу техьа?

- Хьажал хьо, иштта хьо цецвийллал доккха х1ума а дац хуьна иза-м, ойла йе ахьа: ас хьо чувеьча, хаза хабар дитйцирий хьобга, даа-мала а х1оттийрий хьуна?. Хинца, хьо ц1а воьдуш, тоьлсаш чу жижиг а диллиний хьуна? Сох хьайна оццул пайда баьлла хилча, хьан х1ун дов, со дика кьонах ву аьлча? – жоп делла дикачу кьонахчо.

П. Хатуева.

1. Х1ун талла дагадеанера сонтачу стагана? Буха сийна сиз хьакха.
2. Х1ун элира цо кьонахчуьнга? Буха можа сиз хьакха.
3. Муха гучудолу стеган кьонахалла? (Шайна хетарг д1аязде.)

2. Шолг1ачу чийрикан жам1даран талламан болх. 4 класс.

Ахмадов Муса «Нохчийн хиш»

1. Стихотворени т1ехь хьахийна доцу вайн мехкан кхин муьлха хиш девза шуна?
Д1аязде уьш

2. Книга т1ера Терк-хих лаьцна болу хаамаш схьаязбе.
Язде цунах лаций.

3. Шу дехачу меттехь муьлха хи ду? Довзийта иза вайн махкахошна а.

4. Вайн махкахь долчу цхьана хин ц1арх ю вайн мехкан шахьар а. Муьлха хи ду
иза?

5. Вайн мехкан уггар деха а, уггар чехка а хи муьлханиг ду? Муьлхачу
ярташна юххехула чекхдолу иза? Т1аьххьара а х1ун хуьлу цунах? Язде цунах
лаций.

3. Кхоалг1ачу чийрикан жам1даран талламан болх. 4 класс.

Туьйра « Хьекьалдолу йо1 а, кхелахо а».

1.Туьйранан турпалхой муьлш бу? Кхарах муьлха амалш билгалйовлу цара дечу г1уллакхашкахь: кьинхетам, догдикалла, харцо, ямартло, тешнабехк,тешам, ларам,хьанал хилар,сонталла,хьекьал?Д1аязье уьш.

2.Хьайн накьостаца йийцаре е царах хьайна дика хетарш.

3.Дуста вовшашца «Къоьллел хьекьал тоьлла», «Хьекьалдолу йо1 а,кхелахо а» ц1ерш йолу туьйранаш. Дустаран жам1аш таблици чу язде.

Дустаран дозанаш	«Къоьллел хьекьал тоьлла»	«Хьекьал долу йо1 а,кхелахо а»
Автор		
Коьрта турпалхой		
Коьрта ойла		
Коьрта хиламаш		
Туьйранан дерзор		

1. Муьлха ду кху туьйранан коьрта маь1на? Д1аязде.

4. Дoбaлг1ачу чийрикaн жaм1дaрaн тaллaмaн бoлx. 4 клacс.

Бepcaнoв Xож-Ахьмaд «Жимa Зaрeт»

1.Дийцaр т1exь муьлxа дeшнaш хeтa хьунa кoьртa? Cхьaяздe уьш.

2.Яздe, хьунa хeтaрaхь, х1ун дaрa Хьусaйнe хи чy йoьдучуьрa Зaрeт хьaлaяккхийтинaрг?

3.Хьaн дaхaрeхь нисьeллий ишттa мeттигaш? Хьaйн дийцaр кхoллий, д1aязьe цуьнaн плaн. Ц1e тиллa цуннa.

4.Йoццa oтзыв х1oттaе х1oкху дийцaрнa. Плaнaх пaйдa эцa.(Кьaмeл кхиoрнa лeринa бeлхaн тeтpaдaх пaйдaэцa)

(Автoр, пpoизвeдeниe ц1e)

Х1aрa пpoизвeдeниe_____

(Язде,хъанах лаьцна дуьйцу кху произведенехъ)

Хъайна хетарг ала.

-Суна хетарехъ,сан доттаг1аша а х1ара произведени еша еза.

-Суна ца лаба х1ара произведени сан доттаг1аша йобшийла.

Дийца, х1унда хета хъуна иза иштта.

**I-IV классийн дешархойн ненан маттах долчу хаарийн
х1итгочу оценокийн барамаш**

**I-IV классийн дешархойн мах хадорехь хьехархочо куыйгалла оьцу кху
некьех:**

Талламан белхана лерина 40 минот.

Х1ора т1едилларна 2 балл ло.

Т1едилларийн мах хадорехь куыйгалла оьцу кху некьех:

«5» дуьллу, массо а т1едиллар нийса кхочушдинехь;

«4» дуьллу, т1едилларийн $\frac{3}{4}$ дакъа нийса динехь;

«3» дуьллу, болх ах я цул сов нийса бинехь;

«2» дуьллу, болх эханал к1езиг бинехь я т1едиллар кхочуш ца динехь.